



# GIMTOJI KALBA (LENKŲ)

## Įskaitos temos ir klausimai

2011 m. balandžio 26 d. (antroji įskaitos diena)

### PAAIŠKINIMAI

- Mokinys, pasakęs temą, turi išsitraukti vieną iš keturių klausimų variantų.
- Mokinys 20 min. ruošiasi atsakinėti **vienu klausimu iš 4 pateiktų**, iki 5 min. kalba pasirinktu klausimu ir iki 5 min. kalbasi su egzaminuotoju.
- Mokinio atsakinėjimas vertinamas vadovaujantis Lietuvių, rusų, lenkų, baltarusių, vokiečių gimtosios kalbos įskaitos programoje pateikta kalbos įskaitos vertinimo lentelė. Vertintojas vertinimą įrašo įskaitos vertinimo lape, kurio forma įdėta duomenų perdavimo sistemoje KELTS.



**1. MIĘDZY DOBREM A ZŁEM, BOGIEM A SZATANEM**

1. *Skąd pochodzi zło? Jak to skąd? Z człowieka* (T. Różewicz). Wypowiedz się na ten temat, wykorzystując przykłady literackie.
  2. Jak pisarze, poeci, malarze przedstawiali Boga w różnych epokach literackich? Porównaj wybrane koncepcje.
  3. „Inny” kodeks moralny w „Innym świecie” G. Herlinga-Grudzińskiego.
- 

**2. POLSKIE SYMBOLE, TRADYCJE I WARTOŚCI NARODOWE W LITERATURZE I SZTUCE**

1. *Spółeczeństwo bez przeszłości to zbiegowisko*. Skomentuj słowa S. Lema i rozważ, które elementy rodzimej historii i tradycji, utrwalone w literaturze, powinny kształtować poczucie narodowej tożsamości współczesnych Polaków.
  2. Wieś – skarbnicą wartości moralnych. Czy literatura polska potwierdza tę myśl?
  3. „Trylogia” – epeja o bohaterstwie polskich szlachciców-rycerzy.
- 

**3. TRUDNA SZTUKA MIŁOŚCI**

1. Literackie „trójki miłosne”. Omów na wybranych przykładach z literatury polskiej.
  2. *Śpieszmy się kochać ludzi, tak szybko odchodzą* (J.Twardowski). Przedstaw bohaterów literackich, którym los zabrał ukochaną osobę.
  3. Miłość jako podstawa szczęścia. Czy znajdujesz potwierdzenie tej tezy w literaturze?
- 

**4. IDEĘ MŁODY GENIALNY... (B. JASIEŃSKI). BUNT, MARZENIA I CZYNY MŁODOŚCI**

1. W poszukiwaniu nauczyciela i mistrza. Twoje rozważania o utworach literackich, kształtujących system wartości młodego człowieka.
2. Czy zgadzasz się z opinią, że istnieje jakieś stałe prawo, na mocy którego „dzieci” muszą zawsze buntować się przeciwko „ojcom”? Wykorzystując dzieła literackie, potwierdź ten pogląd lub podejmij z nim polemikę.
3. *Mogę – więc pójdę! Ludy zawołam! Obudzę!* (J. Słowacki). Dokonaj charakterystyki porównawczej dwu zbuntowanych bohaterów romantycznych – Konrada i Kordiana.

26 04 2011

1. MIĘDZY DOBREM A ZŁEM, BOGIEM A SZATANEM

26 04 2011

2. POLSKIE SYMBOLE, TRADYCJE I WARTOŚCI NARODOWE W  
LITERATURZE I SZTUCE

26 04 2011

3. TRUDNA SZTUKA MIŁOŚCI

26 04 2011

4. *IDEĘ MŁODY GENIALNY...* (B. JASIEŃSKI). BUNT, MARZENIA I CZYNY MŁODOŚCI

**1. MIĘDZY DOBREM A ZŁEM, BOGIEM A SZATANEM**

1. Kodeks moralny współczesnego człowieka i utwory literackie, które pomagają go ułożyć.
  2. Zbrodnie musi być ukarana, zło nie może zwyciężyć. Jak literatura romantyzmu ilustruje tę myśl?
  3. Walka dobra i zła, jasności i ciemności w „Chłopach” Wł. Reymonta.
- 

**2. POLSKIE SYMBOLE, TRADYCJE I WARTOŚCI NARODOWE W LITERATURZE I SZTUCE**

1. *Był to człowiek tak nieszczęśliwy, iż znajomi zaczęli go podejrzewać, że jest Polakiem* (H. de Rochefort). Podaj przykłady z literatury, potwierdzające cytat lub polemizujące z nim.
  2. Tradycje patriotyczne i narodowowyzwoleńcze w literaturze polskiej.
  3. Mitologizacja wsi polskiej w „Weselu” S. Wyspiańskiego lub „Chłopach” Wł. Reymonta.
- 

**3. TRUDNA SZTUKA MIŁOŚCI**

1. Miłość w życiu Stanisława Wokulskiego – uczucie budujące czy niszczące? Uzasadnij swoją odpowiedź.
  2. *Prawdziwa miłość zaczyna się wtedy, gdy niczego w zamian nie oczekujesz* (A. de Saint-Exupéry). Omów literackie przykłady takiej bezinteresownej miłości.
  3. Miłość i nienawiść – dwie nawzajem wyniszczające się siły. Omów zagadnienie na wybranych przykładach literackich.
- 

**4. IDEĘ MŁODY GENIALNY... (B. JASIEŃSKI). BUNT, MARZENIA I CZYNY MŁODOŚCI**

1. *Trzeba, ażeby młodość była wzrastaniem, aby niosła z sobą stopniową akumulację wszystkiego, co prawdziwe, co dobre i piękne* (Jan Paweł II). Na wybranych przykładach wykaż, że głównym zadaniem okresu młodości jest praca nad kształtowaniem własnej osobowości.
2. Jacy młodzi bohaterowie literaccy wraz ze swoim światem wartości mogliby się odnaleźć we współczesnej rzeczywistości? Omów zagadnienie na wybranych przykładach.
3. *Młodość ma zakodowaną chęć odmiany, odrzucenia, ryzyka* (J. Jarocki). Co odrzuca młodość, a co proponuje w zamian? Uzasadnij swoją odpowiedź, wykorzystując wybrane utwory literackie i zjawiska kulturowe.

26 04 2011

1. MIĘDZY DOBREM A ZŁEM, BOGIEM A SZATANEM

26 04 2011

2. POLSKIE SYMBOLE, TRADYCJE I WARTOŚCI NARODOWE W  
LITERATURZE I SZTUCE

26 04 2011

3. TRUDNA SZTUKA MIŁOŚCI

26 04 2011

4. *IDEĘ MŁODY GENIALNY...* (B. JASIEŃSKI). BUNT, MARZENIA I CZYNY MŁODOŚCI

### 1. MIĘDZY DOBREM A ZŁEM, BOGIEM A SZATANEM

1. *Dobro rodzi się wtedy, gdy ludzie zapominają o sobie* (L. Tołstoj). Podaj przykłady takich bohaterów, którzy dobro innych przedkładali nad własną wygodę.
2. Czarne charaktery w literaturze. Jaką rolę odgrywają w wybranych przez Ciebie utworach?
3. Męczennicy ustrojów totalitarnych (na podstawie III cz. „Dziadów” A. Mickiewicza, „Innego świata” G. Herlinga-Grudzińskiego lub innych utworów).

### 2. POLSKIE SYMBOLE, TRADYCJE I WARTOŚCI NARODOWE W LITERATURZE I SZTUCE

1. *Bardzo szczyliłem się moim polskim pochodzeniem* (F. W. Nietzsche). Z czego Polacy mogą być dumni? Odpowiedz na pytanie, powołując się na wybrane dzieła polskiej literatury i sztuki.
2. Różne oblicza sarmatyzmu w polskiej literaturze i kulturze. Rozważ to zagadnienie na wybranych przykładach.
3. Fantastyczno-symboliczne wątki w „Weselu” S. Wyspiańskiego jako sposób mówienia o kwestiach narodowych.

### 3. TRUDNA SZTUKA MIŁOŚCI

1. Najbardziej szczęśliwa i spełniona para zakochanych w literaturze polskiej. Uzasadnij swój wybór.
2. *Serce ma swoje racje, których rozum nie zna*. Udowodnij, że dewiza B. Pascala była bliska wielu bohaterom literackim.
3. Romantyczne, nieszczęśliwe miłości w życiu twórców i w literaturze.

### 4. IDEĘ MŁODY GENIALNY... (B. JASIEŃSKI). BUNT, MARZENIA I CZYNY MŁODOŚCI

1. Cezary Baryka – zły, słaby, naiwny czy egoistyczny młody człowiek?
2. *A miłość? Jeszcze jeden nałóg młodości...* (T. Konwicki). Przedstaw literackie obrazy pierwszej miłości.
3. Młodzi zbuntowani bohaterowie w literaturze różnych epok. Porównaj przyczyny i wyraz ich buntu.

26 04 2011

1. MIĘDZY DOBREM A ZŁEM, BOGIEM A SZATANEM

26 04 2011

2. POLSKIE SYMBOLE, TRADYCJE I WARTOŚCI NARODOWE W  
LITERATURZE I SZTUCE

26 04 2011

3. TRUDNA SZTUKA MIŁOŚCI

26 04 2011

4. *IDEĘ MŁODY GENIALNY...* (B. JASIEŃSKI). BUNT, MARZENIA I CZYNY MŁODOŚCI

### 1. MIĘDZY DOBREM A ZŁEM, BOGIEM A SZATANEM

1. Zmaganie się sił dobra i zła w człowieku. Omów to zagadnienie na wybranych przykładach literackich.
  2. Szlachetni naprawiacze świata, wygodni konformiści, karierowicze i nikczemnicy. Galeria typów ludzkich w prozie polskiej.
  3. Motyw buntu człowieka przeciw Bogu w mitologii, Biblii i literaturze. Omów na wybranych przykładach.
- 

### 2. POLSKIE SYMBOLE, TRADYCJE I WARTOŚCI NARODOWE W LITERATURZE I SZTUCE

1. *Polskie męstwo – wzorem na tle apatii innych narodów* (A. Hinsley). Literacki obraz narodowowyzwoleńczych dążeń Polaków i ich marzeń o wolności.
  2. Dworek szlachecki ostoją polskości. Omów temat na wybranych przykładach literackich.
  3. Rok kulturowo-liturgiczny, czyli obyczaje i obrzędy w *Chłopach* Wł. Reymonta.
- 

### 3. TRUDNA SZTUKA MIŁOŚCI

1. Motyw miłości w powieści Z. Nałkowskiej „Granica”.
  2. Miłość do ojczyzny a miłość do kobiety. Dylematy moralne bohaterów literackich różnych epok.
  3. Kochać i być kochanym – to szczęście czy cierpienie? Odpowiedz na pytanie, przywołując przykłady z różnych dzieł literackich.
- 

### 4. IDĘ MŁODY GENIALNY... (B. JASIEŃSKI). BUNT, MARZENIA I CZYNY MŁODOŚCI

1. Spotkania młodego bohatera z różnymi „maskami” w groteskowym świecie „Ferdydurke” W. Gombrowicza.
2. Czym kończy się w utworach literackich walka młodych o naprawę świata? Rozważ problem na przykładach wybranych bohaterów.
3. *Gdyby młodość wiedziała, gdyby starość mogła* (H. Estien). Na podstawie przykładów literackich ukaż atuty obu stron w konflikcie pokoleń.

26 04 2011

1. MIĘDZY DOBREM A ZŁEM, BOGIEM A SZATANEM

26 04 2011

2. POLSKIE SYMBOLE, TRADYCJE I WARTOŚCI NARODOWE W  
LITERATURZE I SZTUCE

26 04 2011

3. TRUDNA SZTUKA MIŁOŚCI

26 04 2011

4. *IDEĘ MŁODY GENIALNY...* (B. JASIEŃSKI). BUNT, MARZENIA I CZYNY MŁODOŚCI